

BIULETYN
X Sesji IV Kadencji
OBYWATELSKIEGO
PARLAMENTU SENIORÓW

„SENIORZY I PRZYSZŁOŚĆ POLSKI”

Pod Honorowym Patronatem
Marszałka Sejmu RP Szymona Hołowni

Sala Posiedzeń Sejmu RP
28 października 2024 r.

Opracował: Zbigniew Tomczak - Przewodniczący Obywatelskiego Parlamentu Seniorów
Emilii Plater 47, 00-118 Warszawa
biuro@parlamentseniorow.pl

Obywatelski Parlament Seniorów wyraża głęboką wdzięczność dla Marszałka Sejmu RP za objęcie Honorowym Patronatem oraz umożliwienie zorganizowania i wsparcie logistyczne obrad X Sesji plenarnej OPS w Sali Obrad Sejmu RP.

Polscy seniorzy odbierają tę decyzję jako wyraz szacunku i poszanowania dla pierwszej w historii, ogólnopolskiej i demokratycznie wybranej ich reprezentacji, jaką jest Obywatelski Parlament Seniorów (dalej OPS).

Szacunek i godność to wartości, które są dla osób starszych szczególnie cenne

Motto „*SENIORZY I PRZYSZŁOŚĆ POLSKI*” oznacza współudział i przyjęcie współodpowiedzialności osób starszych za najważniejsze sprawy kraju i społeczeństwa w różnych obszarach życia, na poziomie ogólnokrajowym jak i lokalnym, a także za kształtowanie przyszłości i warunków funkcjonowania przyszłych pokoleń.

Blisko 10. milionowa społeczność osób starszych ma szczególne prawo i obowiązek aktywnej partycypacji w życiu społecznym, wyrażania poglądów oraz prowadzenia dialogu z władzami publicznymi, współtworzenia prawa, polityki senioralnej, dzielenia się wiedzą i doświadczeniem oraz budowania relacji międzypokoleniowych. Najwłaściwszym do tego miejscem spotkania jest Sala Obrad Sejmu RP, gdzie podejmowane są najważniejsze dla kraju i społeczeństwa decyzje. Umożliwienie Delegatom OPS prowadzenia obrad w tej Sali będzie wyrazem szacunku dla osób starszych i nadaniem właściwej rangi podejmowanym przez nich problemom, przez najwyższy organ władzy ustawodawczej w RP.

Dynamicznie zmieniająca się sytuacja wewnętrzna i zewnętrzna wpływa również na postawy i aktywność osób starszych. Ta sytuacja stanowi wielkie wyzwanie dla rządu, władz samorządowych, ale też dla Obywatelskiego Parlamentu Seniorów i organizacji macierzystych delegujących swoich przedstawicieli do OPS. Należy podkreślić, że parlament, rząd i jednostki samorządu terytorialnego wykazują bardzo duże zrozumienie dla potrzeb osób starszych. Wysiłki te są wysoko oceniane. Wyrażamy nadzieję, że sprawy osób starszych nadal będą jednym z priorytetów działań rządu, władz samorządowych i organizacji senioralnych. Wymaga to jednak utrzymania odpowiedniego poziomu waloryzacji świadczeń i rozwijania nowych form wsparcia dla najbardziej potrzebujących, w tym dla osób z niepełnosprawnościami. Przykładem takiego działania jest nowe spojrzenie na problematykę senioralną, poprzez utworzenie w KPRM urzędu Ministra ds. Polityki Senioralnej oraz Rady ds. Polityki Senioralnej przy tym urzędzie. OPS mając swojego przedstawiciela w Radzie ma wpływ na kształtowanie rządowej polityki senioralnej. Jednym z priorytetów tej polityki ma być Bon Senioralny. To nowe świadczenie finansowe będzie wsparciem osób opiekujących się osobami starszymi. Bon ma opłacać usługi opiekuńcze. Doceniamy wysiłek budżetu państwa związany z wprowadzeniem renty wdowiej, która ma wesprzeć finansowo osoby starsze, które straciły współmałżonka i pozostały w trudnej sytuacji finansowej.

Z drugiej strony należy dbać o to, aby siła ruchu senioralnego była oparta na jego jedności i współpracy. OPS za główny warunek skutecznego oddziaływania na politykę senioralną uważa dalszy proces konsolidacji środowisk senioralnych, oparty o wspólne cele, konstruktywny dialog z władzami wszystkich szczebli oraz spójne programy działania.

Proces ten skutecznie mogą realizować prężne organizacje senioralne działające we wszystkich rejonach Polski, jednak organizacje te powinny być wspierane logistycznie i finansowo zarówno na poziomie centralnym jak i samorządowym.

I. Realizacja głównych kierunków i strategii OPS.

1. VIII Sesja Plenarna OPS która odbyła się w dn. 7 listopada 2022 r. miała charakter sprawozdawczo - wyborczy, wytyczyła cele i program działania na IV kadencję 2022-2025. Pierwszy rok IV Kadencji OPS był czasem zmian organizacyjnych, personalnych i umocnienia struktur. Po rezygnacji wieloletniej Przewodniczącej OPS Krystyny Lewkowicz, ukonstytuowało się Prezydium w nowym składzie. Zmiany personalne były również w Prezdydiach Delegatur. Ostatnio powstały cztery nowe Delegatury: Wielkopolska, Podlaska, Lubelska, Łódzka – które dołączyły do istniejących wcześniej Delegatur tj.: Dolnośląskiej, Kujawsko-Pomorskiej, Lubuskiej, Warszawsko-Mazowieckiej, Pomorskiej, Małopolskiej, Śląskiej, Świętokrzyskiej, Warmińsko-Mazurskiej i Zachodniopomorskiej. W planach jest jeszcze utworzenie Delegatury podkarpackiej i opolskiej.
2. Potrzeba wsparcia finansowego ruchu społecznego OPS, czyli długofalowa strategia funkcjonowania i finansowania celów statutowych ruchu społecznego OPS, koniecznego rozwoju instytucjonalnego i kadrowego, jest jednym z głównych priorytetów. Organizowanie szkoleń, spotkań, wymiana doświadczeń pomiędzy Delegaturami, sieciowanie organizacji, wzmacnianie organizacyjne wymaga stałego zasilania finansowego naszej organizacji. Ruch społeczny OPS nie posiada osobowości prawnej i nie może uczestniczyć w obrocie prawnym a prowadzenie ruchu społecznego, jakim jest Obywatelski Parlament Seniorów wymaga nakładów finansowych. Zadanie to jest realizowane poprzez utworzone w 2021 roku Stowarzyszenie OPS, którego głównym celem działania jest zapewnienie finansowania potrzeb statutowych ruchu społecznego.
3. Dzięki pomyślnie zakończonym staraniom o pozyskanie siedziby dla Stowarzyszenia OPS, od lutego 2023 r. uzyskaliśmy siedzibę zlokalizowaną w centrum Warszawy. Tym samym ruch społeczny OPS, również korzysta z tego lokalu. Możliwe to było i jest nadal dzięki składkom członków Stowarzyszenia OPS, którzy jednak stanowią zbyt małą grupę spośród Delegatów OPS. Niezbędne jest szersze poparcie przez Delegatury i Delegatów tej formy wsparcia, ponieważ w przeciwnym wypadku może nastąpić znaczne ograniczenie zadań i projektów. Budżet ze składek umożliwia regulowanie bieżących opłat związanych z funkcjonowaniem Stowarzyszenia oraz opłat za wynajem lokalu od m. st. Warszawy. Tą drogą Prezydium i Zarząd Stowarzyszenia OPS składa członkom Stowarzyszenia OPS wyrazy podziękowania za obywatelską postawę i wspieranie idei ruchu społecznego OPS. Posiadanie osobowości prawnej, lokalu i konta

bankowego otworzyło nowe możliwości organizacyjne i finansowe co umożliwiło z sukcesem uzyskanie grantu od NIW-u przeznaczonego na wzmocnienie strukturalne organizacji.

4. W związku ze spełnieniem warunku upływu co najmniej dwóch lat od rejestracji, zgodnie z Ustawą o Organizacjach Pożytku Publicznego w 2024 r. złożyliśmy wniosek o przyznanie statusu Organizacji Pożytku Publicznego, a tym samym będziemy mieli możliwość uzyskania odpisu z rocznego podatku na OPP wynoszącego 1,5%. Już dziś zwracamy się do sympatyków naszego ruchu o rozważenie wpłaty odpisu z podatku za 2024 r. na Stowarzyszenie OPS.

5. Jednym z najpilniejszych działań była potrzeba nowelizacji Regulaminu OPS. Zebrane doświadczenia w okresie dziewięciu lat obowiązywania dotychczasowego Regulaminu oraz rozwój nowych kierunków polityki senioralnej wskazał na kierunki tych zmian, na nowe formy i instrumenty działania organów OPS. Został opracowany projekt nowego Regulaminu, którego przyjęcie w formie Uchwały będzie poddane pod głosowanie na obecnej Sesji. Projekt został przygotowany przez Komisję powołaną ds. opracowania Regulaminu, był konsultowany z Delegaturami oraz z Komisją Prawną oraz na końcu zatwierdzony przez Prezydium i Przewodniczących Delegatur na konferencji w dn. 11-12 grudnia 2023 r.

6. Kolejnym ważnym celem było wzmocnienie bieżącej współpracy pomiędzy OPS a organami Sejmu RP, w tym z Komisją Polityki Senioralnej, z jej podkomisjami, z odpowiednimi komisjami Senatu, a także z innymi organami centralnymi państwa, takimi jak Minister ds. Polityki Senioralnej, MZ, MRiPS, Minister ds. Społeczeństwa Obywatelskiego, RPO, RPP NFZ i ZUS. Należy zaznaczyć, że współpraca ta była bardzo owocna, a nasz głos był słyszany. Podobnie nastąpiła aktywizacja Delegatur, które współpracują z odpowiednimi organami samorządu terytorialnego. Należy rozwijać tę współpracę, aby pozyskać partnerów parlamentarnych do nowelizacji ustawy o osobach starszych przygotowanej w poprzedniej i obecnej kadencji oraz innych aktów prawnych polityki senioralnej.

7. W 2023 r. w ramach realizacji projektu NIW zostało zorganizowanych 17 konferencji regionalnych i 3 wizyty studyjne. Omawiano następujące zagadnienia: bezpieczeństwo i ochrona zdrowia oraz wsparcie socjalne seniorów, miasta przyjazne starzeniu, aspekty opieki zdrowotnej i społecznej wpływające na przyjazne otoczenie środowiska, sieciowanie - integracja środowisk senioralnych, bezpieczeństwo socjalne, mieszkania dla seniorów, pomoc socjalna, mieszkania chronione, adaptacja mieszkań do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, bezpieczeństwo w domu, na ulicy i w internecie. W 2024 r. nadal jest realizowany ww. projekt, a głównymi tematami są partycypacja i bezpieczeństwo seniorów w życiu codziennym. Dotychczas przeprowadzono 7 warsztatów, a w planie są jeszcze 3 warsztaty.

8. W dniu 15 lipca 2024 r. została zorganizowana X Sesja OPS w Sali Obrad Plenarnych Senatu. Była to zaległa Sesja za nie przeprowadzoną w październiku 2023 r. z uwagi na okres wyborów. Tematem Sesji było: Bezpieczeństwo zdrowotne i społeczne seniorów Głos zabrali zaproszeni goście - Pani Marszałek Senatu Małgorzata Kidawa – Błońska, Przewodnicząca Senackiej Komisji Zdrowia – dr Beata Małecka-Libera, Minister ds. Polityki Senioralnej – Marzena Okła – Drewnowicz, Przewodnicząca Rady ds. Polityki Senioralnej - prof. Marta Podhorecka oraz europoseł Michał Szczerba – poprzez nagraną wypowiedź. W II części głos zabrało w imieniu

Delegatur 12. ich przedstawiciele omawiający w swoich wypowiedziach osiągnięcia, ale również zgłaszali wiele spraw wymagających pilnego załatwienia. Na tej podstawie zostały opracowane Rekomendacje, które zostaną przedstawione do przyjęcia w formie Uchwały przez X Sesję.

II. Komisje branżowe

Zgodnie z rekomendacjami VIII Sesji zostały powołane trzy Komisje branżowe.

1. Komisja ds. bezpieczeństwa, której celem jest zwiększenie poczucia szeroko zdefiniowanego bezpieczeństwa seniorów jest jednym z głównych naszych priorytetów, a zakres problemów szczególnie zagrażających poczuciu bezpieczeństwa, wymagających działań wspierających i interwencyjnych rządu i organizacji senioralnych jest szeroki.

Zadaniem Komisji jest przeprowadzenie serii szkoleń o zagrożeniach istniejących w cyberprzestrzeni, o oszustwach na fałszywych pracowników banku, na fałszywych policjantów, o zapewnieniu bezpieczeństwa w środowisku domowym, o przeciwdziałaniu narastającemu zjawiskom przemocy wobec osób starszych w ośrodkach opiekuńczych, środowisku lokalnym, a nawet rodzinie.

2. Komisja ds. polityki zdrowotnej i społecznej, której celem jest stałe monitorowanie sytuacji zdrowotnej i społecznej osób starszych. Sytuacja ta jest szczególnie trudna, dlatego rząd i władze samorządowe powinny udzielać ciągłego wsparcia i stosować działania prewencyjne na rzecz ochrony zdrowia oraz dbałości o sytuację społeczną seniorów.

Komisja z zadowoleniem ocenia m. in. ustawę o 14. emeryturze, korzystną waloryzację świadczeń emerytalno-rentowych, wzrost najniższej emerytury, Program wieloletni Senior+, Aktywni+, Projekt Dostępność Plus dla Zdrowia mający na celu likwidację barier dla osób z niepełnosprawnościami, program bezpłatnych leków 65+, ustawę o świadczeniu wspierającym, ustawę o rencie wdowiej oraz procedowane rozwiązanie Bon Senioralny. Bardzo cenimy sobie możliwość wpływania na politykę zdrowotną i społeczną poprzez udział naszych przedstawicieli w Radzie Organizacji Pacjentów przy RPP, w Forum Organizacji Pacjentów przy NFZ lub w Radzie do spraw Polityki Senioralnej.

3. Komisja prawna – której zadaniem jest monitorowanie nowo tworzonych aktów prawnych dotyczących polityki senioralnej, jak również wnioskowanie zmian w nowelizowanych aktach prawnych. Najpilniejszą sprawą z tego zakresu jest potrzeba pilnej **nowelizacji ustawy o osobach starszych** m.in. w zakresie:

- umocowania prawnego dla funkcjonowania ogólnopolskiej reprezentacji seniorów będącej partnerem rządu i parlamentu w kreowaniu polityki senioralnej, jaką statutowo jest OPS, z określeniem zasad jej finansowania,
- rozszerzenia ustawy o obszar przeciwdziałania przemocy wobec osób starszych,
- zweryfikowania definicji osoby starszej a także wprowadzenie definicji organizacji senioralnej,

- nadania raportowi o sytuacji osób starszych formy wartościującej, tj. wyrażającej opinię o zaspokojeniu potrzeb w analizowanych obszarach, a nie jedynie przedstawienia zbioru informacji statystycznych,
- zaangażowania w tworzenie w/w raportu potencjału organizacji pozarządowych,

Pozytywnie oceniamy dokument pt. **Polityka społeczna wobec osób starszych 2030. Bezpieczeństwo-Uczestnictwo–Solidarność**, jednak dokument ten wymaga sukcesywnego monitorowania jego realizacji i aktualizacji, w tym:

- dalszego działania i rekomendacji międzyresortowego zespołu koordynującego politykę zdrowotną i socjalną seniorów,
- procedur zgłaszania nadużyć i przemocy na poziomie gminy, a także w placówkach zdrowotnych, opiekuńczych,
- szeroko rozumianego bezpieczeństwa prawnego, zdrowotnego, socjalnego oraz bezpieczeństwa w rodzinie i przestrzeni publicznej.

Ważną problematyką działalności Komisji prawnej powinny być takie obszary, jak: prawa konsumenta, jak radzić sobie z natrętnymi telemarketerami, prawo spadkowe, przemoc domowa, ubezwłasnowolnienie, prowadzenie korespondencji sądowej.

Siła ruchu senioralnego leży w jego jedności i współpracy

Obywatelski Parlament Seniorów za główny warunek skutecznego oddziaływania na poziom polityki senioralnej uważa dalszy proces konsolidacji środowisk senioralnych, oparty o wspólne cele, konstruktywny dialog z władzami wszystkich szczebli oraz spójne programy działania i wzajemny szacunek. Konieczna jest zmiana wizerunku osoby starszej, należy promować zachowania pozytywne, walczyć ze stereotypami oraz stygmatyzacją otaczającą często te osoby.

Postawa i aktywność obywatelska polskich seniorów powinna być wzorem dla młodszych pokoleń. Konieczna jest współpraca międzypokoleniowa, czyli promowanie zachowań i projektów łączących różne grupy niezależnie od wieku w celu zrozumienia, że starość jest naturalnym etapem życia wymagającym wsparcia na wielu poziomach codziennego życia.

Oczekujemy, że sprawy seniorów będą rozpatrywane przez osoby godne zaufania, rozumiejące i znające skomplikowane i często trudne problemy senioralne, takie jak: ubóstwo, samotność, dyskryminację i wykluczenie społeczne.